

Guia docent

240AU013 - 240AU013 - Materials en Automoció

Última modificació: 16/05/2023

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona
Unitat que imparteix: 702 - CEM - Departament de Ciència i Enginyeria de Materials.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN ENGINYERIA D'AUTOMOCIÓ (Pla 2012). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2023   **Crèdits ECTS:** 4.5   **Idiomes:** Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: ANTONIO M. MATEO GARCÍA

Altres: JOSÉ MARÍA CABRERA
ELAINE ARMELIN
JOSÉ I. IRIBARREN

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Genèriques:

1. Desenvolupar les habilitats de l'aprenentatge autònom per mantenir i millorar les competències pròpies de l'Enginyeria d'Automoció, que permetin el desenvolupament continu de la professió

METODOLOGIES DOCENTS

Presentació pel professor d'informació sobre cada tema amb la finalitat d'aportar conceptes teòrics, mostrar la forma de resoldre problemes tipus, processos o procediments, etc.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

En finalitzar el curs l'estudiant hauria de ser capaç de:

- Conèixer els diferents materials que s'utilitzen als vehicles automòbils, tant per la carrosseria com pel sistema motriu.
- Valorar la idoneïtat de cada tipus de materials per components específics del vehicle automòbil.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	72,0	64.00
Hores grup gran	36,0	32.00
Hores grup petit	4,5	4.00

Dedicació total: 112.5 h

CONTINGUTS

INTRODUCCIÓ ALS MATERIALS METÀL·LICS

Descripció:

- 1.1. Diagrames de fases
- 1.2. Diagrama Fe-C
- 1.3. Elements d'aliatge
- 1.4. Microstructures
- 1.5. Tractaments tèrmics

Objectius específics:

Recordar a l'alumne els principals aspectes relatius a la relació estructura/propietats dels materials metàl·lics, en particular dels acers.

Activitats vinculades:

Pràctica de laboratori sobre Microscòpia i Assaigs mecànics de diferents tipus d'acers

Dedicació: 8h

Grup gran/Teoria: 1h 30m

Grup petit/Laboratori: 1h 30m

Aprenentatge autònom: 5h

COMPORAMENT MECÀNIC DELS MATERIALS METÀL·LICS

Descripció:

- 2.1. Propietats elàstiques i plàstiques
- 2.2. Mecanismes de deformació
- 2.3. Mecanismes d'enduriment
- 2.4. Tenacitat de fractura
- 2.5. Fatiga

Objectius específics:

Recordar a l'alumne els principals aspectes que determinen el comportament mecànic dels materials metàl·lics.

Activitats vinculades:

Pràctica de laboratori sobre Microscòpia i Assaigs mecànics de diferents tipus d'acers

Dedicació: 8h

Grup gran/Teoria: 1h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 1h 30m

Aprenentatge autònom: 5h

MATERIALS METÀL·LICS PER A LA CARROSSERIA

Descripció:

- 3.1. Acers convencionals
- 3.2. Acers d'alta resistència
- 3.3. Acers d'ultra-alta resistència
- 3.4. Aliatges d'alumini

Objectius específics:

Conèixer els materials que actualment s'utilitzen per a la construcció de les diferents parts de l'estructura dels vehicles automòbils

Activitats vinculades:

Pràctica de laboratori sobre Selecció de Materials i Bases de Dades

Dedicació:

29h 30m
Grup gran/Teoria: 7h 30m
Grup petit/Laboratori: 3h
Aprenentatge autònom: 19h

MATERIALS METÀL·LICS PEL MOTOR

Descripció:

- 4.1. Bloc motor
- 4.2. Pistons i anelles de retenció
- 4.3. Vàlvules
- 4.4. Cigonyal i arbre de lleves
- 4.5. Altres parts

Objectius específics:

Conèixer els materials que actualment s'utilitzen per a la construcció de les diferents parts del sistema motriu dels vehicles automòbils.

Activitats vinculades:

Pràctica de laboratori sobre Selecció de Materials i Bases de Dades

Dedicació:

29h 30m
Grup gran/Teoria: 7h 30m
Grup mitjà/Pràctiques: 3h
Aprenentatge autònom: 19h

INTRODUCCIÓ ALS MATERIALS POLIMÈRICS

Descripció:

Constitució química i pesos moleculars
Tècniques de caracterització

Objectius específics:

Conèixer les característiques constitucionals més importants dels materials polimèrics i les tècniques fisicoquímiques habituals per la seva caracterització i identificació química

Activitats vinculades:

Sessió de problemes amb treball en grup i lliurament d'exercici al final de la sessió amb l'avaluació corresponent.

Dedicació:

12h 30m
Grup gran/Teoria: 3h
Grup mitjà/Pràctiques: 1h 30m
Aprenentatge autònom: 8h

PROPIETATS DELS POLÍMERS

Descripció:

Propietats tèrmiques
Propietats mecàniques
Propietats reològiques
Altres propietats

Objectius específics:

Descriure les propietats físiques més importants dels polímers i la seva transcendència en l'aplicació d'aquests materials als diferents sectors industrials

Activitats vinculades:

Sessió de problemes amb treball en grup i lliurament d'exercici al final de la sessió amb l'avaluació corresponent

Dedicació: 12h 30m

Grup gran/Teoria: 3h
Grup mitjà/Pràctiques: 1h 30m
Aprentatge autònom: 8h

APLICACIONS DELS POLÍMERS EN AUTOMOCIÓ

Descripció:

Plàstics d'ús general
Plàstics tècnics
Plàstics d'altres prestacions
Recobriments metàl·lics i pintat de plàstics

Objectius específics:

Descriure les principals famílies de polímers i la seva aplicació en el sector de l'automoció.

Activitats vinculades:

Sessió de problemes amb treball en grup i lliurament d'exercici al final de la sessió amb l'avaluació corresponent

Dedicació: 12h 30m

Grup gran/Teoria: 3h
Grup petit/Laboratori: 1h 30m
Aprentatge autònom: 8h

ACTIVITATS

SELECCIÓ DE MATERIALS I BASES DE DADES

Descripció:

L'activitat, de caràcter obligatori, consisteix a seleccionar un material i un procés de fabricació per a un determinat component de un vehicle automòbil, prèviament assignat. La selecció haurà de justificar-se adequadament, així com plantejar una alternativa de substitució.

Els grups de treball hauran d'estar formats per 3 estudiants cadascun.

L'activitat, de caràcter obligatori, consisteix a seleccionar un material i un procés de fabricació per a un determinat component de un vehicle automòbil, prèviament assignat. La selecció haurà de justificar-se adequadament, així com plantejar una alternativa de substitució.

Els grups de treball hauran d'estar formats per 3 estudiants cadascun.

Material:

Per a la realització del treball, els alumnes disposaran d'accés als laboratoris on hi ha els programes informàtics a tal efecte.

Lliurament:

Cada grup haurà de preparar un informe escrit i una presentació de màxim 15 minuts, on s'explicaran (presentar de forma oral) els diferents aspectes del treball. A continuació es debatirà (en taula rodona amb el professor i els altres alumnes). Es valorarà la qualitat tècnica i la comunicació oral eficaç.

Dedicació: 18h

Grup petit/Laboratori: 6h

Aprenentatge autònom: 12h

MICROSCOPIA I ASSAIGS MECÀNICS DIFERENTS TIPUS D'ACERS

Descripció:

Es realitzaran assaigs mecànics amb probetes de diferents tipus d'acers utilitzats a l'automoció.

S'observaran al microscopi òptic les microestructures de cada acer.

Material:

Màquina d'assaigs universal, probetes de tracció, preparacions metalogràfiques, microscopis òptics

Lliurament:

Els grups de treball hauran d'estar formats per 3 estudiants cadascun.

Cada grup haurà de preparar un informe escrit on es presentaran els resultats dels assaigs i es relacionaran les característiques mecàniques de cada acer amb la seva microestructura.

Dedicació: 9h

Grup petit/Laboratori: 3h

Aprenentatge autònom: 6h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Avaluació continuada amb dos examens parcials i diversos treballs

NOTA = (0.4 x ExamP1) + (0.4 x ExamP2) + (0.2 x TReballs)

CONDICIÓ: tots dos parcials amb nota > 3.5

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

S'indicaran anticipadament per cada prova

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Davies, Geoff. Materials for automobile bodies [en línia]. 2nd ed. Oxford: Elsevier, Butterworth Heinemann, 2012 [Consulta: 30/03/2023]. Disponible a : <https://www-sciencedirect-com.recursos.biblioteca.upc.edu/book/9780080969794/materials-for-automobile-bodies>. ISBN 9780080969794.
- Yamagata, Hiroshi. The Science and technology of materials in automotive engines. Cambridge : Boca Raton [etc.]: Woodhead ; CRC Press, cop. 2005. ISBN 9781855737426.
- Fried, Joel R. Polymer science and technology. 2nd ed. Upper Saddle River: Prentice Hall, cop. 2003. ISBN 0130181684.
- Brydson, J. A. Brydson's plastics materials [en línia]. 8th ed. Amsterdam: Butterworth-Heinemann, 2017 [Consulta: 11/01/2022]. Disponible a: <https://www-sciencedirect-com/book/9780323358248/brydsons-plastics-materials>. ISBN 09780323358248.

RECURSOS

Altres recursos: